

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 10 grudnia 2024 r.

Poz. 6092

UCHWAŁA NR XXVIII.103.S.2024

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 26 listopada 2024 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr VII/57/2024 Rady Gminy Wałcz z dnia 29 października 2024 r. w sprawie uchylenia uchwały nr LXXI/504/2024 r. z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanego do obliczania podatku rolnego na 2024 rok

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 ze zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

- §1. Stwierdza się nieważność uchwały nr VII/57/2024 Rady Gminy Wałcz z dnia 29 października 2024 r. w sprawie uchylenia uchwały nr LXXI/504/2024 r. z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanego do obliczania podatku rolnego na 2024 rok.
- §2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała nr VII/57/2024 Rady Gminy Wałcz z dnia 29 października 2024 r. w sprawie uchylenia uchwały nr LXXI/504/2024 r. z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanego do obliczania podatku rolnego na 2024 rok przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 4 listopada 2024 r., wydana została na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 i art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach, a także stanowienie aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy na podstawie i w granicach upoważnień ustawowych. Wskazana powyżej uchwała została objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały podejmowane przez organ jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy - Ordynacja podatkowa.

We wstępnej ocenie przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości Kolegium Izby co do zgodności z prawem, w szczególności z art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) w zw. z art. 6 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1176 ze zm.) ze względu na uchylenie z mocą od dnia 1 stycznia 2024 r. uchwały nr LXXI/504/2024 r., stwarzającej podstawę obliczenia podatku rolnego na rok 2024, co prowadzi w konsekwencji do zwiększenia wysokości zobowiązań podatkowych z tytułu podatku rolnego na rok 2024. Powyższe narusza zasadę roczności podatku oraz

zapewnienia terminu wejścia w życie przepisów w sposób zgodny z zasadami demokratycznego państwa prawnego.

W związku z powyższym, wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o którym powiadomiono organy gminy Wałcz pismem z dnia 13 listopada 2024 br. (znak: K.420.67.2024). W treści pisma wskazano, że ostateczne badanie uchwały odbędzie się na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 26 listopada 2024 r. oraz, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 26 listopada br. W posiedzeniu nie uczestniczyli przedstawiciele jednostki, jak również do dnia badania przedmiotowej uchwały nie wpłynęły pisemne wyjaśnienia organów gminy.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Uchwałą nr LXXI/504/2024 r. z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanego do obliczania podatku rolnego na 2024 podjętą na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1176 ze zm.) Rada Gminy Wałcz obniżyła cenę skupu żyta, przyjmowaną jako podstawę obliczania podatku rolnego na obszarze gminy z kwoty z kwoty 89,63 zł za 1 dt. – do kwoty 74,05 za 1 dt. Zgodnie z postanowieniami wskazanego powyżej art. 6 ust. 3 ustawy oraz § 1 ww. uchwały, ww. obniżona średnia cena skupu żyta stanowiła podstawę obliczenia podatku rolnego na rok 2024. Stosownie do treści art. 6 ust. 1 ustawy podatek rolny jest podatkiem rocznym, którego wysokość ustalana jest na podstawie wartości określonej zgodnie z art. 6 ust. 1-3 ustawy. Przedmiotowa uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i weszła w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

W drodze uchwały objętej niniejszym postępowaniem nadzorczym, tj. nr VII/57/2024 Rady Gminy Wałcz z dnia 29 października 2024 r. w sprawie uchylenia uchwały nr LXXI/504/2024 r. z dnia 28 marca 2024 r., Rada Gminy Wałcz postanowiła o uchyleniu w całości uchwały obniżającej średnią cenę skupu żyta (nr LXXI/504/2024 r.), a jednocześnie mocą § 3 nadała uchwale moc obowiązującą od dnia 1 stycznia 2024 r.

W tym miejscu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie stwierdza, że zgodnie z art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, ustawodawca dopuścił możliwość nadania aktom prawnym wstecznej mocy obowiązującej, pod warunkiem że takie rozwiązanie nie naruszy zasady demokratycznego państwa prawa. Powyższe wynika z postanowień art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wskazuje się, że z przywołanej zasady wynika „zasada ochrony zaufania obywatela do państwa i do prawa, określana także jako zasada lojalności państwa wobec obywatela, wyraża się w takim stanowieniu i stosowaniu prawa, by nie stawało się ono swoistą pułapką dla obywatela i aby mógł on układać swoje sprawy w zaufaniu, iż nie naraża się na prawne skutki, których nie mógł przewidzieć w momencie podejmowania decyzji i działań oraz w przekonaniu, iż jego działania podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem będą, także w przyszłości uznawane przez porządek prawny. Przyjmowane przez ustawodawcę nowe unormowania nie mogą zaskakiwać ich adresatów, którzy powinni mieć czas na dostosowanie się do zmienionych regulacji i spokojne podjęcie decyzji co do dalszego postępowania.” (TK w wyroku z 7 lutego 2001 r. sygn. K 27/00). Wobec powyższego nadanie uchwale wstecznej mocy obowiązującej uzależnione jest od materii przekazanej do uregulowania oraz skutków, jakie uchwała wywoła.

Uchylenie uchwały nr LXXI/504/2024 r. z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanego do obliczania podatku rolnego na 2024 rok powoduje, że zastosowanie znajdzie średnia cena skupu żyta określona przez Prezesa GUS, tj. 89,63 zł za 1 dt, zaś nadanie uchwale uchylającej wstecznej mocy obowiązującej od dnia 1 stycznia 2024 r., wywoła konieczność ponownego przeliczenia podatku rolnego dla podatników tego podatku za cały 2024 r. W ocenie organu nadzoru, powyższe nie może pozostać bez ingerencji organu nadzoru z następujących

względów. Zgodnie z przywołanym powyżej art. 2 Konstytucji RP, Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawa. Z powyższego wynika obowiązek stanowienia prawa w taki sposób, aby adresaci zawartych w nich norm mogli się z nimi zapoznać oraz podjąć działania zmierzające do ich zastosowania z odpowiednim wyprzedzeniem. Nałożenie na obywateli określonych obowiązków musi być poprzedzone odpowiednim *vacatio legis*, aby mogli oni w najmniej dolegliwy sposób spełnić ciężące na nich obowiązki. W ocenie organu nadzoru organ stanowiący gminy nie może w trakcie roku wprowadzać takich zmian legislacyjnych, których skutkiem będzie nałożenie na mieszkańców dodatkowych, zaskakujących obowiązków albo zwiększenia zobowiązań podatkowych bez zachowania odpowiedniego *vacatio legis*.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, uchylenie uchwały stwarzającej podstawę obliczenia wysokości podatku rolnego na 2024 r. oraz nadanie jej wstecznej mocy obowiązującej, nastąpiło z naruszeniem art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów, prawnych, art. 2 Konstytucji RP ustanawiającego zasadę demokratycznego państwa prawa, a także art. 6 ust. 1 ustawy o podatku rolnym. Stwierdzone naruszenie wskazanych przepisów stanowiło przesłankę do unieważnienia badanej uchwały w całości.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie
Bogusław Staszewski